

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВИЩА ОСВІТА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»

Освітня програма 011 «Освітні, педагогічні науки»

Спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»

Галузь 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та освітнього менеджменту
іменні Богдана Ступарика
Протокол № 1 від “29” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вища освіта в умовах глобалізації
Освітня програма	«Освітні, педагогічні науки»
Спеціальність	011 «Освітні, педагогічні науки»
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	II курс, 3 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 20 год. Практичні заняття – 10 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Предметом вивчення курсу є вивчення глобалізаційних процесів в освіті, їх вплив на вимоги до підготовки педагогічних кадрів для вищої школи на засадах фаховості та забезпечення якості освіти.

Зміст програми орієнтований на оволодіння PhD-студентами знань про глобалізаційні трансформації, наслідки їх для освітніх систем; вмінь та навичок, розвиток професійних компетентностей, які необхідні для успішної реалізації у процесі трудової діяльності. .

Вивчення курсу «Вища освіта в умовах глобалізації» відбувається шляхом застосування інноваційних технологій, інтерактивних методик навчання, проведення обговорень, дискусій, рефлексії, виконання творчих завдань.

Навчальна програма передбачає огляд, аналіз, і оцінку викладачем теоретичних положень у взаємодії зі студентами під час занять та при консультуванні в процесі їх самостійної роботи.

Мета та цілі курсу

Мета: поглибити й узагальнити відомості з актуальних проблем становлення, розвитку і сучасного стану зарубіжної та української вищої освіти в умовах глобалізації для формування цілісної системи суспільно-педагогічних знань і професійного самовдосконалення майбутніх наукових та науково-педагогічних працівників.

Завдання:

1. виокремити проблеми, важливі з точки зору впливу глобалізаційних процесів на освітні системи,
2. схарактеризувати причини і зміст освітніх реформ на вітчизняному рівні та на європейському просторі;
3. розкрити зміст і технології вирішення проблем у галузі вищої освіти в різних етапах розвитку українського суспільства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен знати:

- особливості та зміст виокремлених історико-педагогічних проблем і способи їх розв'язання у системі вищої освіти в умовах глобалізації провідних держав світу;
- традиції та сучасну практику вирішення важливих для української вищої школи історико-педагогічних проблем;
- особливості змісту, форм і методів досягнення й упуцнення в діяльності ЗВО України в умовах відродження національної системи вищої освіти і її виходження у європейське освітнє співтовариство;

Вміти:

- аналізувати досвід і проблеми вищої школи зарубіжжя й України в різних умовах її функціонування;
- проектувати шляхи і визначати методи розв'язання проблем сучасної національної вищої освіти в умовах глобалізації;
- аналізувати глобальні показники для прогнозування освітніх процесів;
- виокремлювати проблеми вищої освіти в умовах глобалізації у власних наукових студіях;
- складати план моніторингу якості освітньої діяльності навчального закладу;
- самостійно працювати з освітніми документами, літературою і електронними ресурсами, дотичними до змісту навчального курсу.

Компетентності

Інтегральна компетентність - Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти/педагогіки у процесі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і вдосконалення нових цілісних знань та фахової практики.

Загальні компетентності(ЗК):

- ЗК 2. Здатність до розуміння предметної галузі, професійної діяльності зі спеціальності, генерування нових ідей при розв'язанні дослідницьких завдань.
- ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати дослідницьку й інноваційну діяльність, ставити і вирішувати науково-дослідницькі проблеми.
- ЗК 5. Здатність розробляти наукові проекти та керувати ними.
- ЗК 7. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, виявляти власну світоглядну позицію до отриманої інформації.
- ЗК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у ЗВО, наукових структурах.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК 1. Здатність володіти педагогічною майстерністю, професійними вміннями до поглиблення наукових знань фахівців галузі загальної педагогіки, історії педагогіки. Здатність аналізувати, систематизувати й узагальнювати результати наукових досліджень у сфері загальної педагогіки та історії педагогіки, досягати наукових результатів, що репрезентують нові знання.
- СК 3. Здатність до застосування новітніх теорій, технологій та методів науково-педагогічного дослідження для розв'язання комплексних проблем у галузі загальної педагогіки та історії педагогіки.
- СК 4. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний і емпіричний аналіз проблем психолого-педагогічних наук, оцінювати та забезпечувати якість наукових досліджень.
- СК 9. Здатність моделювати, здійснювати й оцінювати якість освітньої діяльності у закладі вищої освіти.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі загальної педагогіки, історії педагогіки та на дотичних міждисциплінарних напрямках, володіти спеціалізованими уміннями/навичками, необхідними для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності.

ПРН 4. Знати систему організації освітнього процесу у закладі вищої освіти.

ПРН 6. Уміти розробляти комплексні наукові проекти у галузі загальної педагогіки, історії педагогіки та кваліфіковано реалізувати їх.

ПРН 7 Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі освітніх, педагогічних наук та дотичних міждисциплінарних напрямів за допомогою сучасних інструментів і технологій пошуку, спеціалізованих баз даних та інформаційних систем.

ПРН 9. Володіти навичками міжнародного співробітництва, наукової комунікативної компетентності державною й іноземними мовами у сфері наукових досліджень, вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань із колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством загалом.

Структура курсу				
Обсяг навчальної дисципліни				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		20		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		10		
самостійна робота		60		
Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
3	011«Освітні, педагогічні науки»	2	вибірковий	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год.		
		Лекції	Практичні	Самостійна робота
Тема 1. Глобалізація та інтернаціоналізація як феномен інформаційного суспільства.		2		4
Тема 2. «Хвилі» цивілізаційних трансформацій та їх вплив на глобалізацію системи знань і освіти.		2		4
Тема 3. Системний аналіз хронології Болонського процесу.		2		4
Тема 4. Глобальні показники розвитку як аналітичний інструментарій аналізу освітніх систем.		2		4
Тема 5. Концепції модернізації освіти для сталого розвитку.		2		4
Тема 6. Трансформація освітнього регулювання у комплексну систему управління якістю освіти та науки.		2		4
Тема 7. Європейські модернізації освітніх систем у сфері управління якістю		2		4

Тема 8. Рамки кваліфікацій європейського простору вищої освіти. Національної рамки кваліфікацій вищої освіти.	2		4
Тема 9. Академічна мобільність, освітня міграція, дистанційна освіта. Корпоративні університети.	2		4
Тема 10. Наукометричні інструменти якості освіти та ефективності освітньої діяльності	2		4
Тема 1. Загальні принципи забезпечення якості вищої освіти в країнах ЄС. Огляд Стандартів і Рекомендації щодо забезпечення якості вищої освіти у країнах ЄС.		2	4
Тема 2. Методологія забезпечення якості вищої освіти у країнах ЄС. Експертна діяльність в освіті у ЄС.		2	4
Тема 3. Особливості внутрішнього моніторингу якості вищої освіти у країнах ЄС. Особливості зовнішнього моніторингу якості вищої освіти у країнах ЄС.		2	4
Тема 4. Роль і значення експертизи інновацій для забезпечення якості вищої освіти. Лідерство та управління освітніми системами для забезпечення якості вищої освіти.		2	4
Тема 5. Акредитаційні інституції. НАЗЯВО. Досвід забезпечення якості вищої освіти у одній (обраній) з країн ЄС.		2	4
Загалом	20	10	60

Перелік питань для обговорення на лекції та семінарських заняттях, список літератури для підготовки до кожного заняття та завдання для самостійної роботи, перелік індивідуальних науково-дослідних завдань та вимоги до їх виконання визначені робочою навчальною програмою навчальної дисципліни

Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	
			Екз.диф.залик курс роб.(проскт), практика	Залик
	90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
	82-89	B (добре)	Добре	
	75-81	C (добре)	Задовільно	
	64-74	D (задовільно)		
	60-63	E(задовільно)	Незадовільно	Незараховано
	35-59	FX(незадовільно) з можливістю повторного складання		
1-34	F(незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням			

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семинарські заняття	30
Самостійна робота	10
Індивідуальна чи творче завдання	10
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Ресурсне забезпечення

Базова
1. Балабанова Н. Суспільство знань та інновацій: шлях до майбутнього України К:Арістей, 2005. 104 с.   2. Вища освіта і Болонський процес: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Дмитриченко М. Ф., Хорошун Б. І., Язвінська О. М., Данчук В. Д. К.: Знання України, 2007. 440 с.   3. Деланти Д. Новые модели университетов. URL: http://socio.tamp.RU/1.htm Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. ред. О.В.Овчарук. К.: К.І.С.І., 2004. 112 с.   4. Квек М. Національна держава, глобалізація та університет як модерний заклад. <i>Ідея Університету</i>: Антологія / Упоряд. М. Зубрицька, Н. Бабалик. Львів Літопис, 2002. С. 267 – 291.   5. Кремень В. Філософія освіти ХХІ ст. <i>Персонал</i>. 2003. № 1. С. 8 – 13.   6. Кондур О.С. Глобалізація як передумова і контекст комплексного впливу на розвиток освіти. <i>Освітній дискурс : збірник наукових праць</i>. 2018. Вип. 5. С 25-36.   7. Кондур О.С. Управління якістю освітніх систем в умовах глобалізації: теорія, методика організації, практика: монографія. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 488 с.   8. Кондур О.С. Транскордонна модернізація освітніх систем за умов глобалізації. колект. моногр. Управління системами післядипломної освіти для сталого розвитку : [колективна монографія] / за заг. редакцією Рідей Н. М. Київ : Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2019. С. 97-129.   9. Кондур О. С. Глобальний аналітичний інструментарій аналізу освітніх трансформацій. Освіта майбутнього: концепції, методи, підходи [колективна монографія] / кол.авт.; гол.ред. В.В. Любарець, В.В. Бахмат. Київ: Міленіум, 2020. С. 57-68.   10. Сисоева С.О. Освіта і особистість в умовах постіндустріального світу: монографія. Хмельницький, ХГПА, 2008. 324 с.   11. Скотт П. Глобализация и университет. <i>ВВШ "Alma Mater"</i>. 2000. № 4. С. 3 – 8   12. Сорос Дж. Кризис глобального капитализма. К.: Основы, 1999. 259 с. 10. Текст Болонської декларації цитується за виданням: Вестник Российского философского   13. Стратегія розвитку вищої освіти України на 2021-2031 рр. МОН, 2020. 71 с.   14. Петренко В.Л. Стандарти вищої освіти у контексті Болонського процесу: історія, сучасний стан, перспективи. Болонський процес в Україні. <i>Проблеми освіти</i>. 2010. Ч. 1. Вип. 45.
Додаткова
1. Бєбко С. Кооперація закладів вищої освіти в умовах глобальної конкуренції. Проблеми і перспективи економіки та управління, 2020. № 3(23). С. 17-25.   2. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Грубіянко, І. І. Бабин. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2004. 384 с.   3. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. 4-те вид., стер. К.: Академвидав, 2012. 616 с.

4. Дебич М. Еволюція вищої освіти на зламі століть та перспективи її розвитку. *Вища освіта України*. 2013. № 4. С. 107-113.
5. Зінченко В. В. Соціосистемна глобалізація вищої освіти: тенденції, наслідки, перспективи. *Освітній дискурс*. 2015. № 3 (11). С. 127-15.
6. Колин Г. Глобальные проблемы информатизации общества: информационное неравенство *ВВШ "Alma Mater"*. 2000. № 6. С. 27 – 30.
7. Левківський Казимир Якісна освіта – запорука самореалізації особистості. *Вища школа* 2010. № 1. С. 5-14.
8. Макбурни Г. Глобализация как политическая парадигма высшего образования сегодня *Высшее образование сегодня*. 2001. № 1. С. 46 – 55.
9. Сериков В.В. Образование и личность (теория и практика проектирования образовательных систем). М.: Логос, 1999.165 с.
10. Паршакова О. Проблеми організації та контролю самостійної роботи студентів у світлі Болонського освітнього процесу. *Вища освіта України*. 2010. № 2. С. 36-43.
11. Пащенко В.О., Сулаєва О.М., Ніколаєнко Н.В. Реалізація ідей Болонського процесу в педагогічному закладі. *Європейський вектор української освіти*: зб. наук, праць. Полтава, 2008. С. 25-30.
12. Одерій Л.П. Менеджмент якості вищої освіти: методи і механізми. К.: ІСДО, 2005. 100 с.
13. Скотна Н. Сутність глобалізації та її вплив на розвиток вищої освіти в Україні. *Людознавчі студії*. 2013. Випуск 28. Філософія. С. 4-15.
14. Robb E. Value of a Higher Education: 2021 Non-parametric Analysis of a Targeted LinkedIn Survey Instrument (September 13, 2021). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3922418>

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фахових методик і технологій початкової освіти. вул. Бандери, 1, каб.706. (0342) 57-00-11 , kfmpo@pnu.edu.ua
Викладач (і)	Кондур Оксана Созонтівна, доктор педагогічних, професор
Контактна інформація викладача	oksana.kondur@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацьовуються шляхом додаткового тестування на платформі d-learn.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття упродовж двох тижнів із дня пропуску заняття
Додаткові бали	Аспірант може отримати додаткові бали відповідно до роботи на лекційному занятті
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи Prometheus, УкрІНТЕР, EdEra.

Викладач

доктор педагогічних наук, професор
кафедра фахових методик і технологій початкової освіти,
декан педагогічного факультету

Кондур Оксана Созонтівна